

til ovennævnte Federal Farm Loan Act, hvorefter der i de samme Byer og med den samme Ledelse som de eksisterende Federal Land Banks oprettes 12 Federal Intermediate Credit Banks, hvis Kapital tegnes af U. S. A., hvis Forpligtelser dog dermed ophører, derimod er de tolv Banker indbyrdes ansvarlige for hverandres Gæld. Yderligere Kapital skal skaffes ved Udstedelse af Obligationer med indtil 5 Aars Løbetid. Endvidere kan Federal Reserve Banks købe disse Obligationer og kan rediskontere for de nye Banker. De tilvejebragte Midler skal anvendes til at diskontere eller købe fra National Banks eller fra Banker, trust companies, Sparekasser, Agricultural Credit Corporations, cooperative Kredit- eller Salgsorganisationer m. fl., oprettede under de enkelte Staters Lovgivning, saadanne Veksler og andre Gældsbeviser, der er blevet udstedt for at financiere Landbruget, og som har en resterende Løbetid paa mindst seks Maaneder og højst tre Aar. De ovennævnte Agricultural Credit Corporations er en Nydannelse i Henhold til Loven. Forfatteren tillægger Oprettelsen af saadanne Organisationer overordentlig stor Betydning som et Middel til at gøre Farmeren uafhængig af den lokale Bank. Hans Bedømmelse af the Federal Intermediate Credit Banks i Almindelighed gaar ud paa, at der skabes ikke ved dem nogen ny Credit for Landbruget, de letter blot Landbruget Adgangen til det store fælles Kreditfond, som i sidste Instans beherskes af Federal Reserve Board. Den anden Del af the Agricultural Credit Act omhandler Oprettelsen af National Agricultural Credit Corporations (forskellige fra de ovennævnte derved at disse falder ind under de enkelte Staters Love) som imidlertid ingen praktisk Betydning har faaet.

F. v. Bülow.

ELI F. HECKSCHER: *Om ekonomiska studier*. 133 Sider. P. A. Norstedt & Söner. Stockholm 1926. Pris indb. 3 Kr. 60 Øre.

G. UDNY YULE: *The function of statistical method in scientific investigation*. 14 S. His Majesty's Stationery Office. London 1924. Pris 6 d.

Prof. Hechschers Skrift tilsigter at give „en handledning“ ved Paabegyndelse af de økonomiske Studier. Den indledes med et Afsnit om disses Indhold, en af Forf.s sædvanlige Klarhed og fuldkomne Beherskelse af Stoffet præget Redegørelse for Nationaløkonomiens videnskabelige Omraade, og altsaa ogsaa for dettes Grænser. Hvad Forf. stærkt fremhæver er, at Nationaløkonomien er en Teori, og at kun Teorien kan give Forestilling om, hvilke Fakta der har Betydning, og om den

til ovennævnte Federal Farm Loan Act, hvorefter der i de samme Byer og med den samme Ledelse som de eksisterende Federal Land Banks oprettes 12 Federal Intermediate Credit Banks, hvis Kapital tegnes af U. S. A., hvis Forpligtelser dog dermed ophører, derimod er de tolv Banker indbyrdes ansvarlige for hverandres Gæld. Yderligere Kapital skal skaffes ved Udstedelse af Obligationer med indtil 5 Aars Løbetid. Endvidere kan Federal Reserve Banks købe disse Obligationer og kan rediskontere for de nye Banker. De tilvejebragte Midler skal anvendes til at diskontere eller købe fra National Banks eller fra Banker, trust companies, Sparekasser, Agricultural Credit Corporations, cooperative Kredit- eller Salgsorganisationer m. fl., oprettede under de enkelte Staters Lovgivning, saadanne Veksler og andre Gældsbeviser, der er blevet udstedt for at financiere Landbruget, og som har en resterende Løbetid paa mindst seks Maaneder og højst tre Aar. De ovennævnte Agricultural Credit Corporations er en Nydannelse i Henhold til Loven. Forfatteren tillægger Oprettelsen af saadanne Organisationer overordentlig stor Betydning som et Middel til at gøre Farmeren uafhængig af den lokale Bank. Hans Bedømmelse af the Federal Intermediate Credit Banks i Almindelighed gaar ud paa, at der skabes ikke ved dem nogen ny Credit for Landbruget, de letter blot Landbruget Adgangen til det store fælles Kreditfond, som i sidste Instans beherskes af Federal Reserve Board. Den anden Del af the Agricultural Credit Act omhandler Oprettelsen af National Agricultural Credit Corporations (forskellige fra de ovennævnte derved at disse falder ind under de enkelte Staters Love) som imidlertid ingen praktisk Betydning har faaet.

F. v. Bülow.

ELI F. HECKSCHER: *Om ekonomiska studier*. 133 Sider. P. A. Norstedt & Söner. Stockholm 1926. Pris indb. 3 Kr. 60 Øre.

G. UDN YULE: *The function of statistical method in scientific investigation*. 14 S. His Majesty's Stationery Office. London 1924. Pris 6 d.

Prof. Hechschers Skrift tilsigter at give „en handledning“ ved Paabegyndelse af de økonomiske Studier. Den indledes med et Afsnit om disses Indhold, en af Forf.s sædvanlige Klarhed og fuldkomne Beherskelse af Stoffet præget Redegørelse for Nationaløkonomiens videnskabelige Omraade, og altsaa ogsaa for dettes Grænser. Hvad Forf. stærkt fremhæver er, at Nationaløkonomien er en Teori, og at kun Teorien kan give Forestilling om, hvilke Fakta der har Betydning, og om den

indbyrdes Sammenhæng mellem de forskellige iagttagne Fakta. Men heraf følger ogsaa, at Nationaløkonomien som Videnskab ikke kan komme længere end til at give en Forklaring paa, hvad der sker, men aldrig formaar at give en Forskrift om, hvad der bør ske. I denne Sammenhæng giver Forf. Videnskabsmændene gode Raad om, at de ikke i deres Egenskab af Videnskabsmænd bør gaa til at fremsætte Forslag. Gør de noget saadant, maa de selv og deres Læsere være klare paa, at det kun er som indsigtfulde(re) Medborgere, de gør det, ikke som Videnskabsmænd. Ja, hvis man saadan kunde skille en Mand fra hans Ord! Men det er vel sikkert, at mange af de Betragtninger til Dagen og Vejen, Økonomerne har fremsat og fremsætter, ikke blot af dem selv er krævet respekterede som Videnskab, men i det hele kun har faaet Ørelyd, fordi Almenheden mente, at her fremstilledes den „videnskabelige Sandhed“. Og jeg kan heller ikke se, hvordan det skulde kunne være andet. Forf.s Krav synes mig derfor praktisk taget at maatte føre til, at de videnskabelige Økonomer indskrænkede deres journalistiske Virksomhed det mest mulige. Om dette vil være heldigt eller uheldigt, kan der naturligvis være delte Meninger om. Utvivlsomt har de videnskabelige Økonomer mange Gange i Avisartikler fremsat Betragtninger af stor Værdi for Løsningen af foreliggende Spørgsmaal, paa den anden Side har det været uundgaaeligt, at Forandringer i den enkelte Økonoms Opfattelse af de praktiske Spørgsmaal og Uenigheden mellem Økonomerne herom har fremkaldt Almenhedens Indtryk af Videnskabens Mindreværdi.

Men til Hjælp ved den rette Vurdering af de Betragtninger, Nationaløkonomerne fremsætter i den offentlige Debat, er det naturligvis saare nyttigt, at Indsigten i Samfundsøkonomien udbredes, og at saa mange som muligt faar et nærmere Kendskab til økonomisk Tankegang, og det maa derfor hilses med Glæde, at den foreliggende lille Bog har set Dagens Lys. Foruden den omtalte Indledning om de økonomiske Studiers Indhold, giver den nogle almindelige Regler om Benyttelsen af Bøger og — som det største Afsnit i Bogen — en Oversigt over Systemværker, statistisk Litteratur, Haandbøger m. v. med en Karakterisering og Vurdering af disses Indhold.

Som Supplement til Prof. Heckschers Fortegnelse over „Statistiska och därmed likartade sammenställningar“ kunde jeg have Lyst til at henlede danske Læseres Opmærksomhed paa det ovennævnte lille Skrift af Yule, saa meget mere som Heckschers Bog, saa vidt jeg kan se, ikke omtaler noget Skrift af

denne Art. Paa sine 14 Sider giver Yule en ganske ypperlig Karakteristik af Statistikens Betydning for det videnskabelige, navnlig det økonomiske Studium, og fremhæver, at Statistiken anvendes, fordi det er udelukket at eksperimentere eller eksperimentere tilstrækkelig sikkert, og derigennem naa til Vished for, at forstyrrende Aarsager er holdt ude af en Iagttagelse. Yule omtaler med Rette, hvor vanskeligt det statistiske Arbejde er, hvor usikkert: „Man plejer at sige, at alt kan bevises med Statistik; man kommer Sandheden nærmere ved at sige, at man kan aldrig bevise noget med Statistik“. Man kan naa til at bestyrke eller afsvække en Hypotese, sjældent længere.

Den økonomiske Teoris Opgave i det økonomiske Studium er da at opstille Hypotesen, at udlede hvilke Aarsagsforbindelser, der kan tænkes at foreligge, Statistikens at søge at udelukke eller bekræfte de fremsatte Formodninger. Dette sidste er et langt mere jordbundet Arbejdet, der maa føres frem Fod for Fod i Kamp med allehaande faktiske Forhold, mellem hvilke den logiske Forbindelse i bedste Fald er saare vanskelig at finde. Men der er ingen anden Vej frem, hvis Nationaløkonomien skal naa de økonomiske Problemer helt ind paa Livet, og der er heller ingen Modstrid mellem den økonomiske Teori og Statistiken; den første bidrager til at stille Spørgsmaalene rigtig op, den sidste til at besvare dem. At Statistiken endnu og et langt Stykke frem i Tiden i mange Tilfælde maa melde Pas, kan ikke fritage den for dens Del af Arbejdet og for at udvikle sine Metoder og sin Indsigt, der for øvrigt kun ad denne Vej faar de nødvendige Impulser.

Det vil herefter forstaas, at jeg ikke er enig med Prof. Heckscher, naar han (S. 30) til forskellige Videnskaber, der karakteriseres som værende af Vigtighed for Nationaløkonomien, men ikke *er* Nationaløkonomi, henregner Statistiken. Hvorledes man end vil bestemme den samfundsøkonomiske Virksomhed — Heckscher betragter den som den rigtige Anvendelse af de økonomiske Goder til menneskelig Gavn og „økonomiens hela problem“ som fremkaldt af, at disse Goder ikke er tilstede i tilstrækkelig Mængde, medens f. Eks. Hawtrey bestemmer „the economic problem“ som „the problem of joint action by a community of men“ — i hvert Fald er det Nationaløkonomiens Opgave at udforske denne Virksomhed, og til Løsningen af denne Opgave er efter min Formening Økonomiens Teori og den økonomiske Statistik i lige Grad nødvendige og følgelig *er* de i lige Grad Nationaløkonomi.

E. C.